

BPEJ

Bonitovaná půdně ekologická jednotka je pětimístný číselný kód související se zemědělskými pozemky. Vyjadřuje hlavní půdní a klimatické podmínky, které mají vliv na produkční schopnost zemědělské půdy a její ekonomické ohodnocení.

Bonitace zemědělské půdy byla prováděna v letech 1974 až 1980 na podkladě KPZP. Dle platné metodiky vymezení a mapování BPEJ z roku 1974 mohly být plošně vymezeny BPEJ pro účely bonitace ZPF, pokud výměra jejich lokalit činila nejméně 3 ha. Plochy menší než 3 ha mohly být mapovány jako samostatná BPEJ, jestliže měly výrazně kontrastní charakter a jejich výměra činila nejméně 0,5 ha.

Význam číslic kódu BPEJ (5 míst)

1. **První číslice** kódu BPEJ značí příslušnost ke klimatickému regionu (označeny kódy 0 - 9). Klimatické regiony byly vyčleněny na základě podkladů Českého hydrometeorologického ústavu v Praze výhradně pro účely bonitace zemědělského půdního fondu (ZPF) a zahrnují území s přibližně shodnými klimatickými podmínkami pro růst a vývoj zemědělských plodin. V ČR bylo vymezeno celkem 10 klimatických regionů.

2. **Druhá a třetí číslice** vymezuje příslušnost k určité hlavní půdní jednotce (01 - 78). Hlavní půdní jednotka je účelové seskupení půdních forem, příbuzných ekologickými vlastnostmi, které jsou charakterizovány morfogenetickým půdním typem, subtypem, půdotvorným substrátem, zrnitostí a u některých hlavních půdních jednotek výraznou svažitostí, hloubkou půdního profilu, skeletovitostí a stupněm hydromorfismu.

3. **Čtvrtá číslice** stanoví kombinaci svažitosti a expozice pozemku ke světovým stranám.

4. **Pátá číslice** určuje kombinaci hloubky půdního profilu a jeho skeletovosti.

Počáteční tři číslice pětimístného kódu označují na mapách a kartách tzv. hlavní půdně klimatickou jednotku (HPKJ) = klimatický region + hlavní půdní jednotka.

Základní mapovací a oceňovací jednotkou byla stanovena BPEJ. Byla definována na základě agronomicky zvláště významných charakteristik klimatu, půdy a konfigurace terénu. Základním cílem bylo přiřadit údaje o produkčním potenciálu hlavních zemědělských a rovněž o ekonomickém efektu, který za daných vnějších podmínek a v určitém časovém úseku přináší. Soustava BPEJ zobrazuje všechny charakteristické kombinace základních a v krátkodobém až střednědobém časovém horizontu málo proměnlivých vlastností určitých úseků zemědělského území.

Další údaje evidované na kartě „Záznamy BPEJ“ - nadmořská výška - reliéf terénu - vláhové poměry - výskyt překážek - počet BPEJ v k.ú. - stav zúrodňovacích opatření - využívání půdního fondu - uživatelské vztahy k půdě - celková výměra jednotlivých BPEJ

Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek posuzuje pozemkový úřad prostřednictvím svého specialisty před zahájením řízení o pozemkových úpravách, aby mohl včas objednat aktualizaci ve Výzkumném ústavu meliorací a ochrany půdy Praha (VÚMOP), který tuto činnost zajišťuje. Potřebu aktualizace BPEJ po vyhodnocení výsledků průzkumu může iniciovat také zpracovatel KPÚ.

Využití BPEJ

oceňování (ocenění půdy dle BPEJ obsaženo ve vyhlášce č. 540/2002 Sb.)

určení eroze (využití znalosti hlavní půdní jednotky)

návrh nových pozemků (KPÚ, homogennost nových pozemků)